

Regioonide Komitee aasta arvamus teemal “Komisjoni teatis nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele Naiste ja meeste võrdõiguslikkuse juhised 2006–2010”

(2007/C 57/07)

REGIOONIDE KOMITEE,

võttes arvesse Komisjoni teatist nõukogule, Euroopa Parlamendile, Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele ning Regioonide Komiteele “Naiste ja meeste võrdõiguslikkuse juhised 2006–2010” KOM(2006) 92 lõplik;

võttes arvesse Euroopa Komisjoni 1. märtsi otsust konsulteerida kõnealuses küsimuses Regioonide Komiteega vastavalt Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 265 lõikele 1;

võttes arvesse Regioonide Komitee juhatus 25. aprilli 2006. aasta otsust, millega tehti majandus- ja sotsiaalpoliitika komisjonile ülesandeks koostada arvamus kõnealusel teemal;

võttes arvesse komitee arvamust teemal “Naiste olukord ja vaesus Euroopa Liidus” (CdR 151/2005 fin);

võttes arvesse komitee arvamust “Sotsiaalkaitse moderniseerimine töökohtade arvu suurendamiseks ja nende paremaks muutmiseks — terviklik lähenemine, mis muudaks töötamise tasuvaks” (CdR 28/2004 fin);

võttes arvesse komitee arvamust “Ettepanek: nõukogu direktiiv meeste ja naiste võrdse kohtlemise põhimõtte rakendamise kohta seoses kaupade ja teenuste kättesaadavuse ja pakkumisega” (CdR 19/2004 fin);

võttes arvesse komitee arvamust teemal “Euroopa Liidu põhiõiguste harta koostamise protsess” (CdR 327/1999 fin);

võttes arvesse Euroopa Komisjoni väljendatud soovi tõhustada soolist võrdõiguslikkust võrdõiguslikkuse juhiste põhjal ja palvet Regioonide Komiteele anda praktiline tähendus kõnealustes juhistes sisalduvatele väärtushinnangutele ja eesmärkidele, pidades silmas asjaolu, et 2007. aasta on nimetatud “kõikidele võrdsete võimaluste aastaks”;

võttes arvesse komitee arvamuse eelnõud CdR 138/2006 rev. 2, mille majandus- ja sotsiaalpoliitika komisjon võttis vastu 20. oktoobril 2006. (Raportöör: **Claudette Abela Baldacchino**, Qrendi linnavalitsuse aseesimees, MT/PES);

võttis täiskogu 67. istungjärgul 6.–7. detsembril 2006 (6. detsembri istungil) vastu järgmise arvamuse.

1. Regioonide Komitee seisukohad

Regioonide Komitee eesmärgid

Regioonide Komitee prioriteetid

1.1 Regioonide Komitee on soolise võrdõiguslikkuse küsimuse lisanud oma 2006. aasta peamiste prioriteetide hulka. Soolise võrdõiguslikkuse juhiste koostamine puudutab Euroopa sotsiaalmudeli alustalasid. Regioonide Komitee kõige olulisemate prioriteetide alla kuuluvad võrdsete võimaluste edendamine ja kõikide soolise diskrimineerimise vormide vastane võitlus.

1.2 Nüüd peaksid järgnema konkreetsed ettepanekud selle kohta, kuidas soolist võrdõiguslikkust saavutada ja olukorda parandada, eriti liikmesriikide naiste osas, pidades iseäranis silmas 2007. aastat kui kõikidele võrdsete võimaluste aastat. Mitmete liikmesriikide valitsuste heakskiidu saanud soolise võrdõiguslikkuse paktis esitatakse sarnaselt soolise võrdõiguslikkuse juhistega rida sihte ja eesmärke, ent nüüd oleks kiiresti vaja konkreetseid ettepanekuid selle kohta, kuidas kõnealust poliitikat rakendada. Siiski peaksid meetmed oma olemuselt ja mõjult olema jätkusuutlikud ning neid peaks olema võimalik kasutada võrdõiguslikkuse juhistes 2006–2010 pikema aja jooksul.

1.3 Sooline võrdõiguslikkus peab muutuma üldtunnustatud ja soovitud eesmärgiks kohalike ja piirkondlike omavalitsuste pakutud teenuste kasutajatele ja olema kõikide valitsuste ja poliitikute tegevuse nurgakiviks. Piirkondlikel ja kohalikel omavalitsustel on siin olulise tähtsusega roll, kuna nad seisavad kõige lähemal kodanikele ja nende probleemidele. Seega peavad kõnealused omavalitsused olema positiivseks näiteks mittediskrimineerimise kohta eelkõige seetõttu, et nad on olulised tööandjad ELis ja pakuvad kõige olulisemaid teenuseid, millel on otsene mõju soolisele võrdõiguslikkusele (vt allpooltoodut).

1.4 Seega peavad kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused toimima katalüsaatorite, toetavate ja abistavate organitena. Nende peamiseks eesmärgiks on sugudevahelise tasakaalu hoidmine. Seetõttu tuleb kõiki, kes seda vajavad, toetada vajalike vahenditega, et tugevdada nende ühiskondlikku positsiooni ja lihtsustada nende juurdepääsu tööturule.

1.5 Kõnealuse eesmärgi saavutamiseks peab Regioonide Komitee tagama poliitilise pühendumise järgmistele küsimustele:

1. Juhistes väljendatud eesmärkide detsentraliseerimine

2. Võimaluste loomine pereelu ja tööga seotud kohustuste ühitamiseks
3. Kindel õiguslik raamistik ja selle nõuetekohane rakendamine
4. Sooline võrdõiguslikkus otsuste langetamisel
5. Kultuurinormide muutmine — võrdõiguslikkus

Regioonide Komitee ja tema esindatavad kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused on valmis andma oma panuse kõnealuste eesmärkide saavutamiseks konkreetsete meetmete abil. Seda peab tegema, pidades silmas 2007. aastat, st võrdsete võimaluste aastat kõigile. Siiski peaksid meetmed oma olemuselt ja mõjult olema jätkusuutlikud ning neid peaks olema võimalik kasutada võrdõiguslikkuse juhistes 2006–2010 pikema aja jooksul.

Üldised märkused võrdõiguslikkuse juhiste kuue prioriteetse valdkonna kohta

1.6 Regioonide Komitee tervitab Euroopa Komisjoni algatust uute sugudevahelise võrdõiguslikkuse suuniste käivitamiseks, mis on jätkuks mitmetele teistele dokumentidele, kus esitatakse Euroopa poliitika üldised eesmärgid sugudevahelise võrdõiguslikkuse saavutamiseks. Komitee on oma eelnevas arvamuses ⁽¹⁾ väljendanud ühtse ja kõikehõlmava strateegia vajadust, et võidelda soolise ebavõrdsusega kogu Euroopa Liidus. Sooline võrdõiguslikkus kuulub põhiõiguste ja üldiste väärtuste hulka, mida ei saa vaidlustada ega piirata. Eelmainitu nõuab siiski ka konkreetsete poliitiliste meetmete rakendamist kõikidel juhtimistasanditel.

1.7 Euroopa institutsioonid on jõudnud ühise arusaamani selles, et Euroopa tulevane edukus sõltub inimeste võimalustest pöörduda oma muredega rohujuure tasandil Euroopa Liidu ja selle institutsioonide poole. Seega sõltub kõnealuste juhiste edukus suurel määral sellest, kuidas suudavad ELi institutsioonid kõnealuste juhiste rakendamiseks enda huvides ära kasutada piirkondlike ja kohalike omavalitsuste ulatuslikke kogemusi ja ressursse. Kohalikul ja piirkondlikul tasandil on tehtud mõningaid edukaid võrdõiguslikkuse algatusi, mida tasuks propageerida. Viimatimainitu näib praegusest suuniste strateegiast puudu olevat.

Parem juhtimine soolise võrdõiguslikkuse saavutamiseks

1.8 Regioonide Komitee kiidab heaks selle, et suunistes toetatakse Euroopa sugudevahelise võrdõiguslikkuse instituudi loomist. Regioonide Komitee soovib jälgida arutelu selle kohta, milline on kõnealuse uue organi täpne vastutusala ja kuidas kavatakse üldised poliitilised eesmärgid konkreetset ellu viia. Regioonide Komitee rõhutab vajadust usaldusväärsete ja võrdluseks sobivate teaduslike andmete järele, mis käsitleksid sugudevahelist võrdõiguslikkust erinevatel juhtimistasanditel. Komitee usub, et sugudevahelise võrdõiguslikkuse instituudil saab olema oluline roll kõnealuste andmete kogumiseks ja vahetamiseks mõeldud võrgustike loomisel. Komitee usub samuti, et kõnealuse instituudi teiste tähtsate ülesannete hulka kuuluvad soolise võrdõiguslikkuse koolituse alase poliitika ja praktika järelevalve kogu ELis ning soovitude ja parandusettepanekute esitamine.

⁽¹⁾ CdR 151/2005 fin; Arvamus teemal "Naiste olukord ja vaesus Euroopa Liidus."

1.9 Regioonide Komitee rõhutab, et kõnealuste jõupingutuste puhul peab suurt tähelepanu pöörama piirkondliku ja kohaliku tasandi kaasamisele. Arengute jälgimine kodanikele kõige lähemal oleval juhtimistasandil ja parimate tavade vahetamine on olulise tähtsusega kõnealuse instituudi mõju maksimeerimiseks. Kõnealuse eesmärgi saavutamiseks peaks soolise võrdõiguslikkuse instituut otsima mooduseid oma tegevuse detsentraliseerimiseks ja talle peaks selleks eraldatama vajalikud vahendid.

1.10 Teiseks oluliseks aspektiks soolise võrdõiguslikkuse poliitika parandamisel Euroopa Liidu tasandil on vajadus parandada kõnealuses valdkonnas töötavate ELi institutsioonide juhtimist. Eelmainitu puudutab iseäranis komisjoni erinevate üksuste vahelise kooskõlastatuse parandamist, et tugevdada soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise rakendamist kõikides poliitikaalaldkondades. Samuti on vaja teha jõupingutusi nii ametnike kui ka koolitajate väljaõppe ja koolituse parandamiseks kõikidel juhtimistasanditel, et nad teadvustaksid paremini soolise võrdõiguslikkuse küsimusi. Sellega seoses tuleb pöörata tähelepanu keelekasutusele kõikides dokumentides, iseäranis sellistes, kus viidatakse naistele kui vähemustele. Kõnealused dokumendid peavad paremini kajastama sooliselt neutraalset lähenemisviisi.

Juhistes väljendatud eesmärkide detsentraliseerimine

1.11 Tuleb kaaluda komisjoni määratletud prioriteetsete valdkondade tähtsuse järjekorra uuesti läbivaatamist. Tõhusates juhistes peaks keskenduma nii majanduslikule kui ka sotsiaalsele võrdsusele, et võidelda silmatorkava soolise ebavõrdsuse vastu, mida esineb siiaamaani naiste ja meeste osalust käsitlevate otsuste langetamisel ja poliitilises elus üldiselt. Kogu Euroopas süveneb arusaam sellest, et sooline võrdõiguslikkus on iseenesest oluline eesmärk ja samuti määrava tähtsusega Euroopa majanduslikule heolule. Ehkki Euroopa võib näiteks olla uhke sellise elustandardi üle, mis on eeskujuks tervele maailmale, ei kaasne majandusliku heoluga alati sooline võrdõiguslikkus või naiste suurem heaolu. Seetõttu on oluline rõhutada, et majanduslik heaolu ei tähenda automaatselt soolist võrdõiguslikkust. Kui Euroopa soovib soolise võrdõiguslikkuse osas jõuda püstitatud lõppeesmärgini, on vaja kasutada otseteed ja vahendeid nende eesmärkide saavutamiseks.

1.12 Piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused on kodanikele kõige lähemal ja vastutavad enamike oluliste sotsiaalsete, hariduslike ja majanduslike aspektide ees nende igapäevaelus. Neil on võimalik kõnealustes soolise võrdõiguslikkuse juhistes kirjeldatud väärtused ja struktuurid reaalsuseks muuta. Euroopa Komisjoni tunnustab samuti eelnimetatud oma heakskiidus naiste ja meeste kohaliku tasandi võrdõiguslikkuse Euroopa hartale, mille koostas Euroopa Piirkondlike ja Kohalike Omavalitsuste Nõukogu (CEMR) Euroopa Komisjoni ühenduse viienda tegevuskava raames. Võrdõiguslikkuse juhistes mainitud väärtustest peab saama piirkondlikul ja kohalikul tasandil rakendatava poliitika lahutamatu osa. Kõnealusel tasandil on võimalik kõrvaldada soolisi stereotüüpe hariduse, koolituse ja kultuuri valdkonnas ja kindlustada soolise võrdõiguslikkuse parem juhtimine ning samuti kõnealuse protsessi tõhus järelevalve.

1.13 ELi ja piirkondliku ja kohaliku tasandi institutsioonides on tavaks käsitleda soolise võrdõiguslikkuse küsimusi ainult statistilisest vaatepunktist. Ehkki usaldusväärne ja võrreldav statistika võib olla väga vajalik ja otstarbekas hetkeolukorra mõistmiseks, valitseb oht, et sellega õigustatakse poliitikat, mis vastab vaid näiliselt soolise võrdõiguslikkuse nõuetele. Seega on vajalik tagada statistika täpne tõlgendamine, et selle põhjal oleks võimalik rakendada sobivaid konkreetseid meetmeid. Statistikas välja toodud sooline jagunemine peab võimaldama paremini hinnata esitatud andmeid ja ELi, piirkondliku ja kohaliku omavalitsuse tasandil rakendatud soolise võrdõiguslikkuse poliitika mõju või puudujääke antud perioodil.

Võimaluste loomine pereelu ja tööga seotud kohustuste ühitamiseks

1.14 Samuti ilmneb, et kohalikul ja piirkondlikul tasandil on võimalik tõhusalt kasutada uusi rahastamisvahendeid ja teisi algatusi, et luua kõnealuste võrdõiguslikkuse juhiste elluviimiseks vajalikke struktuure ja kaitsta vastavaid väärtusi. Piirkondlike sotsiaalkavade koostamine võib olla juhtimisvahend, mille abil toetatakse piirkondlike ja kohalike omavalitsusi kohaliku kogukonna vajaduste määramisel ja ebasoodsamas olukorras olevate elanikkonna rühmade vajadustega arvestamisel teadusliku uuringu põhjal.

1.15 On selge, et Lissaboni eesmärkide saavutamine eeldab nii meeste kui ka naiste panust. See tähendab muuhulgas naiste osalemist tööturul, meeste suuremat osalust perekonnaga seotud kohustuste täitmisel ja nii naiste kui meeste võimalust ühitada töö ja pereeluga seotud kohustusi, millel on tõenäoliselt otsustava tähtsusega mõju ELi tulevasele demograafilisele arengule.

1.16 Eelmainitu saavutamiseks on üheks määrava tähtsusega aspektiks tõhusad meetmed, mis õhutaksid mehi osalema naisetega võrdsel määral perekonnaga seotud kohustuste täitmisel, ning vajadus paremate ja rohkemate lapsehoidmisteenuste järele, mis peavad olema kättesaadavad ja taskukohased kõnealuste teenuste vajajatele. Paljud ELi liikmesriigid peavad tegema suuremaid jõupingutusi 2002. aasta Barcelona eesmärkide täitmiseks mainitud kontekstis ja selleks tuleb neil teha tihedat koostööd kohalike ja piirkondlike omavalitsustega.

1.17 Pikaajaliste poliitiliste eesmärkide väärtus sõltub nõuete kohaselt rahastatavate meetmete väljatöötamisest, mille puhul tunnustatakse kõiki kogukonna liikmeid ja millest neil on võimalik kasu saada. Seejuures tuleb julgustada ja toetada uusi algatusi soorollide stereotüüpide kaotamiseks töö ja eraelu valdkonnas ning poliitikas.

1.18 Regioonide Komitee arvates on kõige olulisem tagada konkreetset võimalused soolise võrdõiguslikkuse elluviimiseks. Kõnealuste võimaluste olemasolu ongi lõppkokkuvõttes määrava tähtsusega. Turu osapooled on huvitatud peamiselt kasumist ja

hinnapoliitikast, aga ka osutatavate teenuste kvaliteedist. Soolist võrdõiguslikkust on võimalik saavutada ainult siis, kui kõigil kodanikel on juurdepääs kvaliteetsetele põhiteenustele. ELi sotsiaalmeetmete kava peaks neid aspekte arvesse võtma.

Kindel õiguslik raamistik ja selle nõuetekohane rakendamine

1.19 Euroopas jõuti mitukümmend aastat tagasi kokkuleppele võrdse palga alaste õigusaktide osas. Praegu oleme me võrdõiguslikkusest ikka veel kaugel (?). ELi institutsioonid peavad näitama tugevat poliitilist pühendumist juba olemasolevate õigusaktide/direktiivide rakendamiseks ja vajaduse korral kohtuasja algatamiseks nende liikmesriikide vastu, kes jätkuvalt eiravad praeguseid ja tulevase õigusakte/direktiive. Euroopa Liit peab arvestama hetkeolukorraga ja tegema tööd selle nimel, et ELi liikmesriigid pühenduksid kindlalt soolise võrdõiguslikkuse saavutamisele. Soolise võrdõiguslikkuse saavutamine peab muutuma tõeliseks prioriteediks kõikides liikmesriikides. Sel viisil paraneb ka ELi positsioon, kui ta käsitleb sooküsimusi rahvusvahelistel foorumitel.

1.20 Sama kehtib ka tungiva vajaduse puhul tugevdada meetmeid inimkaubanduse vastaseks võitluseks. Piirkondlike ja kohalike omavalitsusi peab aitama võitluses inimkaubanduse ja ebaseaduslike sissetulekute majandusliku ärakasutamise vastu. Inimkaubandus on muutunud väga suureks probleemiks, millele tuleb kiiresti tähelepanu pöörata. Samuti on vaja tagada, et peetakse lugu vahi all olevate ebaseaduslike sissetulekute, eelkõige naiste ja laste inimvääriskusest ja õigustest. Regioonide Komitee eesmärgiks on õhutada ja suurendada komitee liikmete vahelist koostööd eespool nimetatud rikkumiste vastases võitluses. Nii on võimalik tõhustada Euroopa Liidus tehtavat koostööd, võitlemaks kõnealuste inimvääriskust alandavate raskete kuritegude vastu, mis põhjustavad väga suuri kannatusi ja raskusi, ning ühtlasi panna tugevam alus rahvusvahelisele koostööle, mida peab suurendama kõikidel juhtimistasanditel.

1.21 Soolise vägivalda puhul on eelkõige tegemist meeste poolt naiste vastu tarvitatava vägivallega. See on raske ühiskondlik probleem ning kujutab endast ohtu naiste ja laste tervisele, heaolule ja elule. Tegemist on kuriteoga, mis rikub põhiõigust elule, turvalisusele, vabadusele, vääriskusele ning kehalisele ja vaimsele puutumatusel. Tähtsaimad ennetavad meetmed on parem teavitamine ja aktiivne töö väärtuste ja hoiakute mõjutamiseks. Töötades aktiivselt suurema võrdõiguslikkuse nimel, võime luua ühiskonna, kus poistel ja tüdrukutel on samad võimalused ja samad õigused ning kus tüdrukuid ja naisi ei ähvarda meestepoolne vägivald. Kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel, kes asuvad kodanikele kõige lähemal, on kõnealuses valdkonnas suur vastutus, kuid ka palju kogemusi ning praktikas ära proovitud mudeleid ja programme nii kuriteo ohvrite kui ka toimepanijatega tegelemiseks.

(?) Gurmai, Z. (2006). *Roadmap has no fast lane*, PESi fraktsiooni seisukoht.

Sooline võrdõiguslikkus otsuste langetamisel

1.22 Tõelise soolise võrdõiguslikkuse saavutamiseks peab tegelema naiste alaesindatuse probleemiga poliitilistes ja majanduslikes otsustamisprotsessides. Kohalikel ja piirkondlikel omavalitsustel on siin määrava tähtsusega roll, kuna poliitikas ja majanduses osalemise soolisele võrdõiguslikkusele pannakse alus rohujuure tasandil. Regioonide Komitee teeb kõnealuses kontekstis ettepaneku, et kvootide süsteemi ideed peab arutama erinevatel juhtimistasanditel. Ainult kvootide abil ei ole siiski võimalik lahendada ebavõrdsuse ja diskrimineerimise probleemi, aga need võivad olla üheks elemendiks laiemas ja integreeritud strateegias, mis lõhuks olemasolevaid, naisi hetkel otsustelangeamisest kõrvale jätvaid struktuure.

1.23 Arvestades, et järgmine aasta nimetatakse "kõikidele võrdsete võimaluste aastaks", peab Regioonide Komitee juhtima liikmesriikide tähelepanu kohustusele tagada sooline võrdõiguslikkus Regioonide Komitees esindatud riiklikes delegatsioonides.

1.24 Regioonide Komitee fraktsioone kutsutakse üles aktiivselt osalema soolist võrdõiguslikkust käsitlevas arutelus. Kõnealuse temaatilise aasta raames peaks komitee oma panusena koostama üksikasjaliku strateegia, kuidas ta kavatses teha koostööd fraktsioonide ja riiklike delegatsioonidega, käsitlemaks soolist tasakaalustamatust Regioonide Komitee liikmete hulgas.

1.25 Regioonide Komitee peab oma komisjonide abil samuti pühenduma selle tagamisele, et tema tulevased arvamused põhinevad praktiliste võimaluste olemasolul nii naiste kui ka meeste võrdsel panusel ja osalusel ning et eesmärgiks on soolise võrdõiguslikkuse saavutamine kõikides Regioonide Komitee töövaldkondades.

Kultuurinormide muutmine — sooliselt neutraalsel viisil teostatav võrdõiguslikkus

1.26 Euroopa Liidu ja sellest väljaspool asuvate riikide kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused erinevad oma suuruselt ja vanuselt, aga mitte eesmärkide ja põhimõtete poolest. Kõnealused organid on eelkõige muutuste teostajad, kuna tunnevad kohalikke ja piirkondlikke vajadusi ja neil on võtmepositsioon tagamaks, et pakutavad teenused kavandatakse vastavalt kogukondade heaolu tõhustamise vajadustele.

1.27 Siin on oluliseks väljakutseks avalikud arutelud kõigi kodanikega ja konkreetset sammud soolise võrdõiguslikkuse suunas.

1.28 Piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused peavad omalt poolt püüdma edendada naiste ja meeste vahelist võrdõiguslikkust kas nende endi rahastatud või Euroopa Liidu fondidest toetatavate projektide abil juba põhikooli esimestes klassides, näiteks jagades kogemusi erinevates riikides saavutatud edusammude kohta.

1.29 Poliitilised ametivõimud saavad kõikidel tasanditel muuta domineerivat mentaliteeti ja seega ka kehtivaid kultuuri-

norme. Seda on võimalik teostada strateegiate abil, mille põhjal kasvatajad, tööandjad ja töötajad, riiklikud ja rahvusvahelised institutsioonid ja eelkõige meediakanalid saavad mõjutada kogukonda soolist võrdõiguslikkust tõhusamalt ellu viima. Tegelikuses tähendab see, et sooline võrdõiguslikkus peab saama osaks kohalike, piirkondlike ja samuti riiklike ning ELi institutsioonide teabevahetusest kodanikega. See nõuab omakorda institutsioonide vastutavate isikute ja samuti massiteabevahendite esindajate nõuetekohast koolitamist ja väljaõpet, et nad teadvustaksid endale soolise võrdõiguslikkuse küsimusi. Praegu käib arutelu Euroopa tuleviku üle komisjoni esitatud demokraatia, dialoogi ja debattide D-kava põhjal ja Regioonide Komitee soovib sellele lisada neljanda "D", st detsentraliseerimise. Kõnealusesse arutellusse peab kaasama ka soolise võrdõiguslikkuse küsimused kui määrava tähtsusega elemendi Euroopa lähendamises selle kodanikele.

2. Regioonide Komitee soovitused

2.1 Euroopa Liit peab lisaks haridusalaste, majanduslike ja sotsiaalsete tegevuste uurimisele tegema tihedat koostööd meediakanalitega ja näitama üles tahet selliste tegevusjuhiste rakendamiseks, mille abil kõrvaldatakse võrdõiguslikkuse juhiste kõrgeid ideale ohustavad elemendid, jättes puutumata kehtestatud vabadused ja loovuse. Meediakanalite abil on küll võimalik levitada kõnealustes juhistes mainitud väärtusi, ent väljakujunenud huvirühmad võivad siinjuures hakata looma kaudseid takistusi. Seetõttu võib kõnealuste juhiste eesmärkide täitmine panna lõpuks proovile Euroopa Liidu suutlikkuse luua selline ühiskond, kus soolist võrdõiguslikkust edendatakse mitte üksnes tühjade lubaduste abil.

2.2 Et demokraatia oleks toimiv ja sisuline, peab tagama kodanike täieliku osaluse lõplikes siduvates otsustes, mis puudutavad nende igapäevaelu. Niikaua kuni kestab sooline võrdõiguslikkus otsuste langetamisel, jääb ka Euroopa Liidu demokraatia ebapiisavaks. Regioonide Komitee ja ELi institutsioonid peavad ühiselt pühenduma demokraatlike protsesside reformi kiirendamisele liikmesriikides ja pakkuma välja poliitilise juhtimise eetilised standardid jätkuvalt globaliseerivas maailmas. Sooline võrdõiguslikkus on üks kõnealustest eetilistest standarditest.

2.3 Koduvägivalda ja eriti meeste vägivalda naiste suhtes peab samuti käsitlema Euroopa Komisjonis, võttes eesmärgiks, et liikmete tihedam koostöö kergendab koduvägivaldas süüdistatud inimeste vastutuselevõtmist, isegi kui nad on vahetanud asukohariiki.

2.4 Soolist võrdõiguslikkust võib olla raskem saavutada, kui ei ole veel laialdaselt kättesaadavad teenused, mis võimaldavad naistele õigustatud positsiooni otsustusstruktuurides. Kõnealustes juhistes kehtestatud eesmärkide elluviimine suurendab naiste tööturule pääsemise ja majandusliku iseseisvuse võimalusi.

2.5 Piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused peavad tähtsamate tööandjatena olema siin eeskujuks, kehtestades soolise võrdõiguslikkuse kõrged standardid. Sageli on eelmainitu tagamise üks moodus kindlustada sooline võrdõiguslikkus töölevõtmise eest vastutavates organites. Mainitud aspekt kui määrava tähtsusega element jäetakse otsustelangetamisel sageli kõrvale.

2.6 Teiseks sammuks kõnealuses suunas oleks Regioonide Komitee vastav eeskuju kohalikele, piirkondlikele, riiklikele ja Euroopa institutsioonidele, tagades, et töölevõtmisel arvestatakse täielikult töötajate arusaamist soolise võrdõiguslikkuse küsimustest ja lisaks tõstetakse töötajate teadlikkust väljaõppe ja ümberõppe abil.

2.7 Regioonide Komitee liikmete hulgas sooline tasakaal puudub ja seega ei saa komitee olla hea tava näiteks ELi kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele. Komiteel on võimalik kasutada Euroopa aastat "Võrdsed võimalused kõigile" (2007), et hoogustada oma tööd riikide delegatsioonide ja Regioonide Komitee fraktsioonidega, koostamaks strateegia, kuidas saavutada soolist võrdõiguslikkust, ja avaldama kõnealuse strateegia 2007. aastal.

2.8 Lisaks on kindlasti vaja tegeleda nende valdkondadega, kus sooline ebavõrdsus avaldab negatiivset mõju kokkulepitud eesmärkide saavutamisele, kuna sellel on kalduvus edasi lükata või takistada naiste osalust kõikidel elualadel. Üheks silmatorkavaks näiteks on paljud sotsiaalpoliitika valdkonnad, sealhulgas tervishoid, haridus, sotsiaalkindlustus, elamumajandus, jne, kus ei pöörata piisavalt tähelepanu sugudevahelistele erinevustele.

2.9 Perekonnasõbralikumate meetmete rakendamiseks ja selle tagamiseks, et naistel ja meestel oleksid ühesugused võimalused teha palgatööd ja võrdne juurdepääs teenustele, võivad kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused püüda algatada partnerlusuhteid *avaliku ja erasektoriga* lapsehoidmisteenuste parema kätte-

saadavuse huvides. Selleks saab rahalist toetust kas struktuuri-fondidest ja/või uuest Progress programmist. Regioonide Komitee peab siin eeskujuks olema nii oma poliitilise struktuuri kui ka töötajate osas. Selleks peab komiteest saama juhtiv lapsehooldusteenuste pakkuja, võttes arvesse, et komitee töötajad, igasugused organisatsioonid ja poliitikud kasutavad pidevalt komitee ruume.

2.10 Ülalmainitud põhjustel tuleb pöörata suurt tähelepanu kohalike ja piirkondlike omavalitsuste potentsiaalile, kellel on parem positsioon kõnealuste juhiste rakendamiseks, kuna nad saavad täielikult arvestada kultuuriliste ja sotsiaalmajanduslike aspektidega keskkonnas, kus juhiseid rakendatakse. Regioonide Komitee arvates on kõnealustes suunistes püstitatud eesmärged võimalik saavutada ainult siis, kui soolise võrdõiguslikkuse protsessi teostatakse alt üles ja see toimub nii kodanike kui ka piirkondliku ja kohaliku tasandi täielikul osalusel. Kõnealuses kontekstis pakub kohalikele ja piirkondlikele omavalitsustele kasulikku võrdluspunkti Euroopa Piirkondlike ja Kohalike Omavalitsuste Nõukogu (CEMR) naiste ja meeste kohaliku tasandi võrdõiguslikkuse Euroopa harta, kus antakse konkreetne kuju kõnealuste suuniste eesmärkidele kooskõlas kohalike ja piirkondlike omavalitsuste pädevustega. Piirkondlikud ja kohalikud omavalitsused peaksid osalema kõnealuste juhiste detsentraliseeritud rakendamisel mitte ainult otse. Regioonide Komitee ja selle liikmed peavad soolist võrdõiguslikkust edendama, toetama ja olema ühtlasi selle eestkostjad.

2.11 Regioonide Komitee peaks igal aastal korraldama võrdõiguslikkuse foorumi, mis tooks kokku kohaliku ja piirkondliku tasandi, avaliku ja erasektori ning vabatahtlikud osalejad, et vahetada meetodeid, teadmisi ja kogemusi. Ulatusliku osavõtu tagamiseks peaksid sellega kaasnevad kulud olema madalad.

Brüssel, 6. detsember 2006

Regioonide Komitee
president
Michel DELEBARRE